

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2002 M. GRUODŽIO 3 D. NUTARIMO NR. 1890 „DĖL
VALSTYBĖS TURTO PERDAVIMO PANAUDOS PAGRINDAIS LAIKINAI NEATLYGINTINAI
VALDYTI IR NAUDOTIS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO
(TAP NR. TAP-20-245) (TAIS NR. 19-15640(2))**

2020-03-12 Nr. NV-688

Vilnius

Projekto rengėjas: Finansų ministerija.

Projekto tikslas: Siekiama įgyvendinti Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo pakeitimus, susijusius su valstybės ir savivaldybių turto panaudos teisiniu reguliavimu.

Dabartinė situacija:

2019 m. spalio 1 d. įsigaliojo Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 5, 6, 10, 12, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 24 straipsnių pakeitimo ir 18 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas Nr. XIII-2398. Įgyvendinant šį įstatymą, keičiami įgyvendinamieji teisės aktai, tarp jų – Vyriausybės 2002 m. gruodžio 3 d. nutarimas Nr. 1890 „Dėl Valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos patvirtinimo“, kuriuo patvirtintas Valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos aprašas, nustatantis pagrindines valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais sąlygas, valstybės institucijų, dalyvaujančių valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais procese, teises ir pareigas, panaudos gavėjų teises ir pareigas, taip pat pagrindinius valstybės turto panaudos sutarties sudarymo reikalavimus.

Keičiant Valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos aprašą, kartu siūloma įgyvendinti Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 2, 20 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo (2018 m. lapkričio 20 d. Nr. XIII-1663) tam tikras nuostatas, susijusias su Valstybės kontrolės 2017 m. balandžio 25 d. valstybinio audito ataskaitos Nr. VA-2017-P-10-9-11 „Ar valstybės ir savivaldybių dalyvavimas valdant viešąsias įstaigas užtikrina naudą visuomenei“ rekomendacijomis Vyriausybei sudaryti lankstesnes sąlygas valstybei/savivaldybei pasitraukti iš viešųjų įstaigų, kurios nevykdo veiklos arba kurių vykdomoje veikloje netikslinga dalyvauti, ir nustatyti galimybę nutraukti panaudos sutartis su tokiomis viešosiomis įstaigomis.

Projekto esmė:

Siūloma pakeisti Vyriausybės 2002 m. gruodžio 3 d. nutarimą Nr. 1890 „Dėl Valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir jį išdėstyti nauja redakcija. Šiuo nutarimu būtų patvirtinti: Valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos aprašas (su dviem priedais: pavyzdine valstybės turto panaudos sutarties forma ir valstybės turto, perduodamo pagal panaudos sutartį, perdavimo–priėmimo akto forma) bei Poveikio konkurencijai ir atitikties valstybės pagalbos reikalavimams vertinimo tvarkos aprašas (su priedu: poveikio konkurencijai ir atitikties valstybės pagalbos reikalavimams vertinimo klausimyno forma).

Valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos apraše reglamentuojamas turto perdavimo organizavimas, turto panaudos sutarties pasirašymas ir turto perdavimas, baigiamosiose nuostatose įtvirtinama turto valdytojo pareiga kontroliuoti, ar panaudos gavėjas gautą valstybės turtą naudoja pagal paskirtį, ar vykdo veiklą, dėl kurios buvo perduotas valstybės turtas, ar vykdo visas valstybės turto panaudos sutartyje nustatytas sąlygas, ir panaudos davėjo teisę arba, kitais atvejais, pareiga nutraukti valstybės turto panaudos sutartį prieš terminą.

Atsižvelgiant į naują reglamentavimą, panaudos subjekto motyvuotame prašyme perduoti valstybės turtą panaudos pagrindais turės būti nurodytas prašomo perduoti valstybės turto naudojimo tikslas, kokiai veiklai, o kai valstybės turtą prašoma perduoti asociacijoms ar labdaros ir paramos fondams, – kokiam pagrindiniam veiklos tikslui iš Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nurodytų tikslų vykdyti bus naudojamas perduodamas turtas, ar turto naudojimo paskirtis atitinka subjekto veiklos sritis ir tikslus, nustatytus jo steigimo dokumentuose. Sprendimų projektus rengiantys valstybės turto valdytojai prirėkęs galės kreiptis į Nevyriausybių organizacijų tarybą, taip pat į kompetentingas valstybės institucijas (pagal pavestas valdymo sritis) dėl nuomonės, ar asociacijų, labdaros ir paramos fondų pagrindinis veiklos tikslas atitinka bent vieną iš nurodyto įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nurodytų tikslų.

Tais atvejais, kai bus ketinama valstybės turtą perduoti panaudos pagrindais viešojo sektoriaus viešosioms įstaigoms, asociacijoms, labdaros ir paramos fondams ar egzilio sąlygomis veikiančioms aukštosioms mokykloms, panaudos davėjas turės užpildyti poveikio konkurencijai ir atitikties valstybės pagalbos reikalavimams vertinimo klausimyną, vadovaudamasis Poveikio konkurencijai ir atitikties valstybės pagalbos reikalavimams vertinimo tvarkos aprašu. Šiame apraše nustatytais atvejais – kai panaudos subjektas teikia paslaugas, kurias teikia ir privatūs subjektai, ar parduoda prekes, ir kai perduodamas turtas bus naudojamas pirmiau deklaruotam paslaugų teikimui ar prekių pardavimui – užpildytas klausimynas ir parengtas sprendimo dėl turto perdavimo panaudos pagrindais projektas turės būti derinamas su Konkurencijos taryba.

Nutarimo projektu taip pat įgyvendinamas Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 2, 20 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymas. Pagal pakeistą šio įstatymo 20 straipsnio 10 dalį valstybei nuosavybės teise priklausančios viešosios įstaigos dalininko teisės gali būti parduodamos, jeigu šiai viešajai įstaigai nepavesta atlikti viešojo administravimo funkcijų. Jeigu valstybė nėra viešosios įstaigos dalyvė, viešoji įstaiga nebūtų laikoma viešojo sektoriaus subjektu pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą, taip pat ir panaudos subjektu. Panaudos sutartys su tokiomis viešosiomis įstaigomis turės būti nutraukiamos ne vėliau kaip per 3 mėnesius (toks terminas pasirinktas atsižvelgiant į atitinkamas Civilinio kodekso nuostatas).

Derinimas:

Projektas derintas su ministerijomis, Konkurencijos taryba, Lietuvos savivaldybių asociacija, VĮ Turto banku, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, Nevyriausybių organizacijų taryba. Žemės ūkio ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Kultūros ministerija, Energetikos ministerija ir Aplinkos ministerija pastabų ir pasiūlymų dėl projekto neturėjo, iš Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos pastabų negauta. Argumentai dėl Krašto apsaugos ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos ir Lietuvos savivaldybių asociacijos pastabų, į kurias nebuvo atsižvelgta, pateikti derinimo pažymoje.

Paminėtina, kad projektas buvo pristatytas Nevyriausybių organizacijų tarybos posėdyje ir, atsižvelgiant į pageidavimą dalyvauti vertinimo procedūrose dėl valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais, nutarimo projektas patikslintas ir Nevyriausybių organizacijų taryba įrašyta kaip subjektas, į kurį galėtų kreiptis sprendimų projektus rengiantys valstybės turto valdytojai, suabejoję, ar asociacijų, labdaros ir paramos fondų pagrindinis veiklos tikslas atitinka įstatyme nustatytus tikslus.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pateikė keletą tikslinamojo pobūdžio pastabų ir pasiūlymų, taip pat nurodė, kad nėra pateiktas poveikio korupcijai vertinimas (siūlytume projekto rengėjams pateikti šį vertinimą iki projekto svarstymo tarpinstituciniame pasitarime).

Atitiktis Vyriausybės programai: Projektu įgyvendinami Vyriausybės programos siekiai skatinti efektyvų valstybės ir savivaldybių turto valdymą.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlytume svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėjas

Vaclovas Medišauskas, tel. 8 706 63 814, el. p. vaclovas.medisauskas@lr.lt